

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL II.

„Gazeta” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22 etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 116.

Brașov, Joi, 26 Maiu (7 Iunie)

1888.

Brașov, 25 Maiu st. v. 1888.

Alaltă-eri a ținut generalul Boulanger prima sa vorbire în camera franceză. Vorbele lui au produs o turburare ne mai pomenită în cameră. Mai la fiacare frasă, ce o pronunța sau o cetea din manuscrisul său, generalul era întrerupt de republicanii din centru și din stânga, și chiar de pe banca miniștrilor. Monarhiștii din dreapta observau o binevoitoare tăcere și din când în când numai, săriau în ajutorul lui Boulanger, contra republicanilor, cari mereu îl întrerupeau.

Limbajul de care s'a folosit generalul a fost în adevăr straniu și provocător. Boulanger atacă chiar dela început cu vizorul deschis guvernul, republica și instituțiile ei, și se prezintă astfel înaintea parlamentului în tota golăteala unui aspirant la dictatură.

Boulanger a trebuit să prevadă, că provocările și atacurile sale, neobișnuite în discușiunile parlamentare, vor produce mare nemulțămire și turburare în cameră. Dér se vede, că acesta a fost scopul lui și că a voit să vorbească mai mult pentru masele de pe stradă, decât pentru cei din parlament. „Vorbesc generale”, — i dișe unul din credincioșii săi, după o lungă întrerupere sgomotosă din partea republicanilor, — „vorbesce, căci nu pentru cameră, ci pentru țară vorbesce!”

Sgomotul izbucni îndată la început, când Boulanger, cerându-și urgența pentru revizuirea constituției, accentuă manifestările alegătorilor, făcute „pe numele lui” și „mişcarea”, ce au produs-o ele în țară.

Francia, — dișe Boulanger, — nu se bucură de siguranța de care are lipsă și pretinde un nou regim. Republica se nu fiă proprietatea nimărui, ci se fiă a tuturor: toți Francesii au dreptul asupra guvernului. Alegerile pe numele lui sunt un protest în

contra stărilor actuale de nesuferit. Plângerile departamentelor formeză un penibil contrast față cu inerția parlamentului. (Proteste sgomotose în stânga.) Eu sunt interpretul voinței poporului. (Voci: ești un soldat nedisciplinat!). Trebuie să înceteze rezistența parlamentului în contra voinței poporului. Sufragiul universal va decide în curând.

De aici încolo atacurile lui Boulanger au mers totuși crescând și în aceeași măsură creștea și iritațiunea republicanilor și sgomotul protestărilor lor. Pe miniștrii i-a numit generalul: „agenți servili ai coalițiilor din cameră, cari nu pot avea o politică durabilă”.

Francia, — esclama el — s'a scârbit de regimul de corupție și minciună, căruia trebuie să-i facem un sfârșit schimbându-i temelile. Să mai aibă republica un președinte? (voci: aha!) Câtă pentru mine așa fi pentru cassarea prezidenției. (Risete în centru și în stânga) Constituția actuală face din președinte un om netrebnic (sgomotose și prelungite proteste) Ea trebuie revizuită pentru ca Francia să capete un guvern regulat și tare. Senatul nu-i bun de nimic, el poate să dispară. O Franță tare ar pute să aibă raporturi sigure și durabile cu puterile străine și ar afla în sine însăși garanția păcii. O constituție trebuie să se conchieme și camera să se disolve. Propune deci: revizuirea constituției.

Ministrul președinte Floquet în răspunsul său a caracterizat procedura generalului Boulanger, dicându că a voit să aducă pe tribună un „manifest” și să arate astfel alegătorilor săi că nu este „un leneș de dictator”.

„Nu știu”, adause ministrul, „cu ce dreptă portă Boulanger un limbaj atât de îngâmfat contra camerei (aplaude) ca un Bonaparte, care se reîntorce dela victoriile sale; nu știu cum vine să învețe patriotism pe oficeri,

generali, cari sunt credincioși disciplinei lor. (Aplause demonstrative).“

Este clar, că generalul Boulanger n'a avut noroc cu prima sa vorbire. Ea a făcut un fiasco în parlament. Această o constată toate foile republicane. Marea întrebare este numai, ce efect va avea ea asupra masei din țară, cari în mare parte se închină orbșu aspirantului la dictatură. Imprejurarea că camera a decis să afișeze în tota țera discursul lui Floquet, denotă mare temere de influența lui Boulanger asupra alegătorilor din departamente. Republica va avea încă grele lupte cu boulangiștii.

Tisza și Kalnoky.

Se crede că d-l Tisza va răspunde astăzi în mod mulcomitor la interelările, ce i le-au adresat d-nii Apponyi, Págmány și Ugron, cu privire la vorbirea sa asupra expoziției din Paris.

Textul părții aceleia a răspunsului, care se referă la discursul ministrului Goblet și la raporturile monarhiei cu Francia se crede, că va fi cetit de d-l Tisza, pentru că această parte s'a stabilit în ministeriul de externe din Viena.

Cercurile conducătoare din Viena doresc ca ministrul președinte unguresc să nu mai dea deslușiri în chestiunile, cari privesc politica externă, decât numai după ce își va fi luat mai înainte informațiunile, mai ales după ce vorbirea din urmă a lui Tisza privitoare la expoziția din Paris a adus cu sine mai multe neplăceri, decât s'ar fi crezut. Numai intervenire energice a contelui Kalnoky este a se mulțami, că s'a evitat un conflict serios diplomatic.

Studentii valachi aliați contra Maghiarilor.

Sub titlul acesta cetim în „Egyetértés” dela 4 Iunie n. următoarele:

„Din Șemnița ni se comunică surprindătoare știri, că la academia de mine și forestieră de acolo, tinerimea valachă își manifestă nepatriotismul său prin uneltiri contra Maghiarilor și că

între ei se află o adevărată alianță-valahă secretă provodută cu președinte, cassar, notar etc.

„Cu câți-va ani înainte de asta profesorii dela academiă au luat de veste, că între studenți s'a pus în lucrare o astfel de agitație valahă, dér n'au dat lucrului o importanță mai mare, pentru că atunci li-a succedat a împedea ca pericolul să ia dimensiuni mai mari, așa că câțva timp agitatorii valahi n'au dat semne de viață.”

„Anul acesta însă din nou se porni mișcarea ce fusese sufocată și tinerimea maghiară a știut, că agitatorii s'au obișnuit a-și ține sub pretextul unor banchete adunările lor, în cari continuau o acțiune sistematică de subminare contra Maghiarimei. Țineau vorbirii agitatore în limba valahă; un student valah strigă astfel la finea vorbirei sale: „Până când se mai suferim sclăvia Maghiarilor? Încă n'a sosit timpul, ca să putem zdrobi lanțurile sclăviei?”

„Studenții maghiari au știut încă mai de mult despre aceste întruniri, dér senatul academic nu s'a amestecat în lucru, până când în fine au făcut arătare la poliția, în urma căreia s'a făcut perchișiția la agitatorii valahi prin care s'a descoperit, ce fel de alianță este aceea, care până acum ca o buruiănă a crescut neconturbată în Șemnița.”

„Se crede, că pe lângă tineri se află ascunși nise agitatori necunoscuți, cari au organizat întreaga alianță anti-patriotică. Poliția a așternut protocoale de investigațiune la direcțiunea academiei, care în cercul activității sale de asemenea va face pașii necesari contra agitatorilor valahi.”

Nimic mai natural decât aceea, că studenții români dela Academia din Șemnița s'au trebuit de a se întruni spre a-și cultiva în liniște limba și sentimentele lor românesce. A face această însă trece de cel mai mare păcat înaintea șovinștilor turbați maghiari, cari își vedu pericolitate scopurile de maghiarisare. De aici isvoresc apoi școarniturile răutăcioase despre o conjurație etc. a tinerilor români. Suntem și

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

SCRISORI DIN VAȚU.

I.

19 (31) Maiu 1888.

La 25 Maiu n. se fiu în Vațu!

Așa era scris în teșchereaua ungurescă ce mi-o dete procuratura din Brașov, drept pașaport pentru Vațu, și în care mi descrie cu deamăritul esteriorul, adică, se nu spun neadevăr, și ceva din interior: dinții din gură, că adică sunt dreți și nu strîmbi; bagu s'ama ca nu cumva altcineva se se bucură de fână de a fi patru luni și mai bine oșpele Vațului. Ceva totu nu mi-s'a putut numi în teșcherea: musca, adică bărbșorul, nesciind nici unul, din câți se aflau în procuratură când se plăsmuia teșchereaua, cum se numesc în unguresce. Un nou punct d'a se lua în programul desbaterilor și lucrărilor Academiei unguresce.

Dina de 25 Maiu se apropia cu pași grăbiți, pare că mă doria Vațu, fără să aibă fericirea de-a-lu dori și eu.

Mi împachetai urdubelele și le trimisei înainte cu trenul de mare viteză, pentru ca să ajungă cu trei zile în urma mea; er catrafusele le opri să le iau cu mine.

Două zile mai erau până la dina Vațului, care cădea Vinerea, di de post, dér cu noroc.

Mi luai rămasă bună dela nevastă și dela fetițe, dintre care cea mică întreba mereu pe soru-sa, că de ce plânge. Nu scia mititica, că mai bine de patru luni de zile nu mă va mai vedé și că multe se pot întâmpla în patru luni. Ce fericită! imi gândiam, căutându s'o liniștesc, ca nu cumva să încep și ea să plângă, ori, mai bine dișu, să țină isonul, căci biata fată ar fi plâns de n'ai fi putut o opri, fără să scie de ce plânge, ci ec'asa, fiindcă plângea soru-sa.

Mi luai rămasă bună și dela părinți și rude, dela câți amici și cunoscuți me

putură întâlni, cum e obiceiul când faci o călătorie lungă și îndelungată; nu uitai nici pe acei vecini și cunoscuți, cari, deși neromâni, așteptau să mi ureze drum bun și întorcere sănătoasă. fiindcă aflaseră și ei, că din grația ocărmuirii sunt însărcinați cu importanta misiune de a merg, în contul visteriei pungii mele, la Vațu, cea mai înaltă expresiune a libertății de presă la noi, pentru ea, după ce timp de patru luni, și câteva zile pe deșupra, mă voi convinge în fiecare di despre liberalismul ocărmuirii, întorcându-mă acasă să astup gurile rele, bărbșore și nepatriotice.

Isprăvind cu cei de acasă și cu cei dinprejurul casii, imi luai catrafusele în birje și plecai la gară.

Acă m'așteptau numeroși amici și cunoscuți, avânduși și dătorul de viață sexu reprezentanta sa, pentru ca să mi stringă cu căldură mâna și să mi dea a înțelege, că nu voi fi singur nici pe drum, nici la Vațu, spiritul lor fiind nedespărțit de mine până la culesul

viilor, când espiră terminul liberalicescei mele misiuni.

Și bine și înțelepțesc au făcut amicii și cunoscuții mei brașoveni, când s'au gândit să dea această dovadă de patriotică recunoștină către frații patrioți dela ocărmuire, către fratele patriot din Tergu-Mureșului și către frații patrioți clușeni, cari nu cruță nici o jertă pentru a da cât mai mare aventură de desvoltare liberalicești instituțiunii a Vațului, în interesul netăgăduitei libertăți de presă.

Dér cu deosebire patrioticesc au lucrat amicii și cunoscuții mei brașoveni, când au luat potriotică hotărîre, d'a mă însoți numai cu spiritul lor, rămânându cu trupul în Brașov, pentru că au cruțat și au scutit pe frații patrioți clușeni de amara durere, de care li s'ar fi cuprins sufletul, atât de devotat Vațului, la vestea, că această reședință a sanctuarului libertății de presă e în pericol d'a se despatiotisa, adică d'a se valahisa chiar sub ochii ocărmuirii, pe când acum rămâne curat și neașu alt

guri, că și cercetarea pusă la cale contra lor se va termina, ca toate celelalte, c'unu blamagiu alu șovinștilor, cari, în mânia foiei apponyiste, sunt încă tari și mari și în deplină activitate.

Naționalitatea.

Diarul Slovenilor „Edinost“ din Triest dela 24 Maiu scrie următoarele despre naționalitate:

„Ceea ce e ochiul pentru om, e naționalitatea pentru unu popor. Acestu faptu, care nu se pôte combate, s' fiă evanghelia națională a fiăcărui Sloven. Naționalitatea formeză pentru fiăcare popor unu tesauru atâtu de prețiosu, încâtu nu se pôte suplini prin nimic alta în lumea acesta. Astăzi, când mai pretutindenea se închină omenii la vîței de aur, când materialismul celu rece ca ghiata ține strînsu totă omenimea cu mâna sa ososă, astăzi e mai de lipsă ca ori când de a combate teoriile acelea cari stau în contradicere cu adevărul fundamentalu de mai susu.“

„Să grijim, ca să nu ne amăgescă prorocii mincinoși, cari predică indiferentismul și cosmopolitismul național. Cosmopolitismul în ziua de azi e o curată absurditate. În ziua de azi la spațele cosmopolitismului s' ascunde egoismul celu mai crasu atâtu alu persoanelor singuratic, câtu și alu popoarelor întregi. Celu ce predică unu popor cosmopolitismul, acela este dușmanul lui, acela duce poporul său la pierdere morală și materială. Avantaje materiale, cari ni le-ar da cineva bucuros, ca despăgubire pentru naționalitatea noastră, ar fi pentru noi unu daru adevăratu alu Danaidelor. Cine suntu acei omeni, cari propagă între noi aceste învățături mincinoșe? Suntu egoiștii, cari prin acelea își află avantajele lor personale, decât suntu și adversarii noștri însuși, cari voesc să accelereze în modul acesta pierrea noastră propriă în favoarea naționalității lor.“

„Decă voim să păstrăm naționalitatea noastră, nu e de ajuns, ca să ne mărginim numai la conservarea limbii noastre și a sfintelor ei drepturi. Mai suntu încă și alte însușiri, cari se le luăm în considerație ca părți ale naționalității noastre. Limba, obiceiuri, datine, totă viața și totă cugetarea poporului, vederile sale toate, acestea se țin de naționalitate. Unu popor, care nu și-a păstrat din naționalitatea sa nimic alta decât numai limba, se asemănă cu unu mormântu spoitu. Lupta pentru apărarea naționalității se se estindă peste toate părțile, ce constituesc naționalitatea unu popor.“

Culorile negru-galben.

„Pecsi Figyelő“ scrie următoarele:

„Negru-galbenul, această coloare nu tocmai plăcută în Ungaria, ne'ncetată turbură vocea moderată a Maghiarului. Acum ici, acum colo, se insultă din cauza acestei colorii tricolorului național: abia se vindecă ranele națiunii și etă că o ajunge nouă lovituri de pumnal. În adevăr, nu e mirare decât Maghiarul se simte amăritu din cauza acesta.

Astăzi chiar și asupra bietului honvedu repozat asternu postavu negru-galben. În săptămânile trecute sicriul honvedilor răposați în bolă de gât, pentru ca aceștia nici în mormântu se nu se pôte odihni în pace, sicriul lor fiindu pus pe carul funebru, îl acoperiră cu postavu negru-galben.“

SCRILE DILEI.

„Kolozsvar“ dela 2 Iunie vorbesce despre o școlă unghurească de stat, care își „implinesce bine misiunea sa față cu naționalitățile“. Școlă acesta se află în *Bandulă de Câmpia*, unde, dice „K-r.“, elementele străine au înghițit mulți Maghiari. La examenul bine reușit din anul acesta, i se comunică aceluiaș diaru, că ar fi fostu de față aproape la 200 de elevi ai numitei școle.—Decă n'am crede că-i minciună, ar merita să dăm acestei împrejurări o deosebită atențiune, căci ce „misiune“ pôte să aibă o școlă unghurească într'o comună românească ca *Bandulă*, și de unde și-a putut înciripi școlă acesta 200 de elevi după ce în întregu *Bandulă* nu credem să se afle 200 de Unguri cu Evrei cu totu?! Românii din părțile acele se fiă cu mare atențiune asupra „misiunii“, ce o are școlă „patriotică“ față cu ei!

„Egyetértés“ s'a supăratu focu pe d-lu Coriolan *Brediceanu*, din causă că acesta în adunarea comitatensă a comitatului *Caraș-Severin* a „cutezat“ a protesta în contra foii „patriotice“ „Krasó-Szőrenyi Lapok“, cerendū ca în unu comitatū ca acesta, foia oficială a comitatului să fiă românească. „E.-s.“ aducendū acelu sciru dice, că a fostu luiduită d-lu *Brediceanu*, er fișpanul *Jakabbfy Imre* nu i-a datu voia să mai vorbescă în a lunare.—Și în fața unor asemenea despotice violări a libertății cuvântului și desconsiderării a drepturilor poporului, foia lui *Apponyi „Budap. Tagbl.“* mai are obrazu să susțină, că Ungurii s'au lăpădatu de șovinism.

Nisce desertori unguri au fostu arestați în *Câmpu-Lungu* și, aduși în *București*, ei au declarat, dice „Democr.“, la interogatoriul ce li s'a luat, că au fugit din cauza relelor tratamente ce au suferit și că nu vreu de locu să se

intorca în țera lor, preferind mărtea de o mie de ori.

În ținutul *Macăului* din Ungaria s'a descoperit la sēmănăturile de tōmnă o specie de omidă, necunoscută până acum. Cu câtu s'a îndulcit temperatura, cu atâtu mai numeroși au apărut acești vermi stricăcioși. Ei nimicesc sēmănăturile totalu, mănăcandū paiul cerealelor. Omidile pētrund în pământu, mai ales unde se sfărîmă prōspētū, până la trei policari adēncime, și noptea se tērēscu pe sēmănătură în susu, ca să o distrugă. În *Macău*, în urma acestei rele aparițiuni, prospectele pentru secerișu suntu foarte posomorite. Unu economu a trimis ministrelui unghurescu de agricultură mai multe omidi de acelu soi, cu o mică cantitate de sēmănături distruse, spre a fi studiate.

Ni se scrie din *Sibiu*: Familia neuitatului *Iacob Bologa* a primitu cu ocaziunea înmormentării vr'o 85 de telegrame și adrese de condolențe între cari dela *Esc. Sa Metrop. Romanul*, dela *Episcopii Popazu, și Meșianu*, dela d-nii *Alex. și Eng. Mocsonyi, George Popu (Băsesi) Dr. Ioan Rățiu etc. etc.* apoi dela diferitele societăți și reuniuni române, institute de credit și a. și dela o mulțime de amici și stimatori ai repositului.

Muscele columbace în comitatul *Aradului* de multă vreme inspiră mari îngrijiri economilor. Cu deosebire în ținutul dintre *Arad și Paulis* mulțimea muscelor e nespūs de mare și se arată mai vērtoșu în orele de dimineță. Suntu 2 săptămâni acum de când locuitorii nu cuteză a-și trimite vitele la pășune în părțile acelea din cauza lor. În comitatul *Torontal*, unde asemenea s'au ivit musce columbace în număr înspăimântător, acum parte din ele au dispărut; din ținutul *Zsombolya* au dispărut cu totul. Amintim totodata, că în comuna *N. Köverese*, locuitorii ațară focu cu scopul ca să alunge muscele columbace. Vântul însă luă focul și-l duse pe coșurile caselor bietilor omeni, pricinind un incendiu mare, care a prefăcut în cenușă mai multe case.

Reprezentățiunile festive „*Luther*“ în *Sibiu* au fost cercetate de o mulțime de oșpeți din toate ținuturile săsesci ale *Ardealului*. Până acuma s'au dat de reprezentățiuni cu concursul artiștilor germani *Dr. Devrient* și d-șora *Kuhlmann*, cari au jucat rolul lui „*Luther*“ și „*Käthe*“, și cărora li se făcure deosebite ovațiuni.

Procesul colonelului *Maicanu* se va judeca de cătră consiliul de război din *Galați* Vinerea viitoare. Consiliul de război va fi presidat de cătră d. generalu *Dunca*.

Curtea cu jurați din *Severin* va judeca în prima sesiune din Iunie procesul mai multor funcționari de acolo, acușati că au falsificat bilete de câte 20 lei.

Poliția din *Londra*, se dice, a avisat poliția din *Berlin*, că o societate secretă a trimis la *Berlin* doi mecanici, cu ordinul ca să omore pe printul *Bismarck* și pe printul de coronă *Wilhelm* cu mașine infernale.

Sămbătă în 9 Iunie st. n. va fi a doua petrecere cu dare la semmă a domnilor oficeri ai garnisonii noastre în casa societății de dare la semmă de sub *Tâmpa*. Onorații domni și doamne, cari au primit invitații la petrecerile oficeresci de astă ernă, vor fi bine primiți.

Correspondența „Gazetei Transilvaniei.“

Valea Bărgăului, finea lui Maiu 1888.

Unu examen la sat. Reîntorcerea Ciangăilor.

În 25 Maiu s'a ținut cu elevii dela școlă confes. din *Borgo-Tiha* examenul de veră sub președința d-lui vicariu din *Năsendu* *Gregoriu Moisil*. Oșpeții prezenți au fost tare puțini, vre-o câțiva inteligenți și vre-o doi reprezentanți din senatul confes. Acesta a provenit erăși din cauza nepublicării mai de timpuriu a timpului în care avea să se țină examenul; de aci își vine să conchiți, că astăzi puțin pondu se pune la noi pe astfel de lucruri.

Imprejurarea, că ziua ținerii examenului s'a strămutat, nu pôte fi scusă, că n'a fost de față cel puțin majoritatea membrilor senatului școlastic, decât nu și numeroși membri din popor, căci precum în alte afaceri de mai puțin interes se pôte întruni senatul școlastic în timp de câteva ore, totu așa s'ar fi putut face acesta și acum în vreme de 24 de ore, decât nu mai bine.

Ce se ține de examen, în genere luând a fostu mulțimitor în ambele clase, în specialu fūș în prima clasă, care altminterea, în detrimentul receștelor didactice, constă numai din unu despărțimentu, pe când clasa a 2-a coustă din 5 despărțimente.

În ceea ce privește cetitul din limba maternă, s'ar fi așteptat și cu totu dreptul — mai multu progres. Să sperăm însă, că aceste erori se voru mai îndrepta pe viitor!

De vre-o câteva săptămâni mai pe fiăcare di întelnesc trecendū pe pasul Bărgăului înspre *Bucovina* numeroșe familii de *Ciangăi*, ce părăsesc țera făgăduinței, *Canaanul unghurescu*, în cea mai tristă stare, flămânți, destrămați și cersind pe unde trecu, ca să-și pōtă continua calea. Întrebă acuma pe patrioții de monopol, cum de nu-i petrecu și acum cu studarde, musică și banchete, precum i-au și primitu?!

lui *Ițigstein, Baruhfeld, Șloimberg* ș. a. vecinic *isvoru de patriotică întărire și de nemeșcă sporire*.

După călduroșe stringeri de mână, între urări de călătoria, întorcere și revedere sănătoșă, clopotul gării sună a treia oră și trenul porni. Era *Mercur* s'era. di de postu, der cu noroc.

Sedendū pe scaunū într'unu colțu alu cupeului începui a-mi ocupa gândirea cu făurirea programului noiei vieți ce aveam s'o încep și cu alcătuirea ordinei lucrărilor, cu care să-mi omorū timpul în cele 132 de zile, cele mai multe zile lungi de veră, până tōmnă în *Octomvre*.

Fiindu-mi gândirea astfel ocupată, nu băgasem de sēmă, că înoptase de mult și că unul din cei doi călători, cari erau cu mine în acelaș cupeu, om înalt, gras și gros, se ghemuise pe o jămătate de scaun. Mă treziră însă din gânduri gemetele ce le scotea el ni somn de câte-ori încerca să se in-

tină, căci n'avea locu, și de câte ori voia să se întorca pe cealaltă parte, căci nu putea. Din timp în timp, când simția că i-a înțepenit trupul, se scula în picioare de pe scaun și somnuros, cum era, cu ochii închiși, se mai întindea și mai gema de câte-va ori, apoi er se ghemuia pe jumătate scaunul, der întorsu pe cealaltă parte.

Celalaltu călătoru cetea și dintr'o țigară de foi ce o sugea mereu, o țigară de celu mai mare calibru, scotea nisce vērtejur de fum, ce stau să ntrēcă vērtejurile ce eșiau din coșul mașinei trenului. Abia ne mai vedeam printre norii cei groși de fum ce unpluseseră cupeul. Mă temeam că, de va merge cu mine la *Vațu*, afumatu ca o șuncă, voi fi espus *nenorocitei întâmplări* d'a nu putē gusta ospitalitatea *Vațului*, ori voi fi luat chiar dreptu unu amăgitoru, pentru că în tescherea era scrisu, că sunt bălănegru ori ocheșu. er nu fumăriu ori șuncaliu. În totu casul s'ar fi zădărnicitu *patriotică* intențiune a *părintesci*

ocărmuirii a zelosului în *patriotismu frate* din *Tărgu-Mureșului* și a iubitorilor de jertfe *frați patrioți* clușeni.

Domne feresca *Vațului* de întâmplare rea! imi gândii, apoi imi făcui cruce și mă nitai în simu, er ca să nlatūru după puțină, măcar în parte, pericolul, imi lipii nasul de marginea ferestrei cupeului, pe unde pētrundea înăuntru puțințelū aeru curatū, căci ferestra nu o puteam deschide, fiindu afară rēcōre cum se cade.

Cu chiu cu vai noptea trecu. Dorii zilei mă găsire tăcutu ghemu pe scaun în colțul cupeului, cu nasul totu lipit de ferestră, cu cordele gātului înțepenite și cu osele amorțite. Abia mă putui ridica în picioare, imi frământai și-mi trăsei de câteva ori cordele gātului ca să imi potū întorca capul, și când aruncai o căntătură în cupeu, nu mai eram numai trei, ci șese. Mulțamii *Tatălui* cersescū, că am scăpatu viu din tescul și fumăria cupeului: abia atunci începui

să admirū înțelepciunea cu care *Dumnezeu* și-a plasmuitu făpturile sale, făcendū economiă cu volumul unora din ele.

„La-ți catrafusele, dă-te jos din cupeu și mărește căile *Vațului!*“ imi șopti o voce internă, care se vede că cufundase căile *Vațului* cu ale *Provedinței*, și mă scobarii la stația *Apahida*, ca să imi urmez călătoria cu trenul ce avea să trecă p'acolo după amedū.

Stefanū dela *Vațu*.

(3)

Jocuri de petrecere.

Jocu „în focu“ era totdeuna în optu: patru în gaură și patru afară, și în focu se jōcă mai alesu băieții. După ce se alegeau și vedeau, care suntu în gaură și care afară, cei din gaură se aședau totu ca la „bătutele“ în patru colțuri, fite-și care în câte unu colțu, numai câtu la jocu în focu fiăcare din cei din gaură își lua locu într'o depărtare totu atâtu

Pote că acum se rușinează de denșii, fiindcă se reîntorcă pe jos, ori în trăsură stricate, cai ce abia merg, apoi flămânzi, desculți și sdrăcniți: pre când atunci intrau cu cai și trăsură bune, bine nutriți și cinstiți îmbrăcați?! Der dreptă a dîșu cine-a dîșu. „că în focu se probează aurul și în nenorocire prietenul“...

— *Bărgănușul* —

Dela tribunalul.

În zilele trecute s'a ținut la tribunalul din Brașov pertractarea finală în procesul intentat d-lui *Aurel Munteanu*, candidat de avocat în loc, din cauza *duelului* său cu *Ugon Zoltan*.

După cetirea fasiemei martorilor, cari au fost prezenți la schimbul de vorbe, ce au pricinuită acel duet și din care s'a constatat, conform adevărului, că cauza duelului a fost husearul conte Petru Haller, și-a ținut procurorul vorbirea sa de acușatiune accentuându-l, că în favoarea acusatului obvinu multe împrejurări atenuante și nu mai avea împrejurare agravantă, că d-lui Munteanu a mai fost odată tras în cercetare și judecată pentru duet. Sentința aceta contra d-lui Munteanu neexecutându-se, procurorul propune o pedepsă cumulativă de 6 luni închisore de stat pentru ambele casuri.

După vorbirea de apărare a d-lui Aurel Munteanu, retrăgându-se tribunalul a decis, că în casul de față este a se măsura pedepsă cumulativă și în urma aceta tribunalul a dictat pentru ambele casuri o pedepsă cumulativă de 6 zile închisore de stat. Procurorul a insinuat recursu. Acusatul n'a apelat.

Intemplări diferite.

Urmările beției. În sera de 28 Mai judecătoria r. de ceru din Betlenu era reprezentată la birul de acolo prin diurnistul său Havadi și servitorul de cancelaria Hollo. Și-or fi petrecut ei bine la olaltă, căci din cărciumă nu se îndurara a eși până târziu. Înainte de plecare însă avură puțină neînțelegere la olaltă, din neînțelegere urmă sfadă, din sfadă urmă bătaia. Sticlele și paharele, pe cari le deșertară mai înainte cu atata plăcere, acum începură a și-le arunca unul altuia în cap. Lupta fu crâncenă. Hollo abia se mai putu țeri până la locuința sa, scaldat în sânge. Înainte însă de a-și mai vedea odată tennea și copii, cădu în drum și muri imediat avându tăieturi afunde în grumaci. Adversarul victimei nefericite fu escortat în arest în Deșu. — Raportorul, care ne comunică aceta întemplantare, dă expresiune temerei, ca nu cumva și casul de față să fi o urmă a „culturei“ ce prin organele „patriotice“ a început a se străplânta din centre în provincia.

Celu mai bătrân măgaru din lume va fi fost fără îndoială acela, care

muri zilele trecute în Cromarth în etate de 106 ani. Blandul dobitocu a dus o viață retrasă și forțe pacnică: nu e mirare der, decă până acum nu s'a prea vorbit multă despre el în lume. La mörtea lui încă nu s'a făcută multă sfară în țară, ci trecu din lume ca și o ființă ce n'a jucată niciodată nici un rol. Familia din Cromarth, în a căreia proprietate se afla dobitocul și cu a căruia strămoși în tinerețea s'a trăi în cea mai bună înțelegere, îi făcu o înmormântare strălucită.

Tergu de fete în Seghedin. Frumosa copilă de 15 ani Koch Gizela lăsa pe vduva sa mamă în Canija, er ea merse la Seghedin, unde intră în serviciul unei familii de acolo. După câteva luni de serviciu, în care timp fata prin hărnicia și purtarea sa bună își câștigă iubirea stăpânilor săi, nu mai voi să rămână în serviciu, dicend că vră să se întorcă la mamă-sa în Canija. Ea însă, după cum scrie „Szegedi Naplo“, nu s'a întorsu la mamă-sa, ci dispără fără a se ști nimic de urma ei. Mama veni să caute fata în Seghedin, der n'a aflat-o. Poliția porni cercetare și în urmă se descoperi, că fata fu vduță unui necunoscut cu 120 fl. Atata numai s'a putut afla, că cineva cu exterior de femeie luă fata de mână și o scose din curte la uliță. Ce s'a alesu mai departe de ea nu se știe. Se știe însă atata, că comerțul cu fete nu e raritate în părțile acelea ale Ungariei.

Plugu de arșeu după sistemul carului de tovaru.

Prigoru (Carasu-Severinu), 20 Mai 1888.

Sub aceta titlu s'a obținut în zilele aceste brevetu pentru o invențiune nouă a d-lui *Iovanu Topanu*.

Atinsul inventatoru susține, că s'ar pute aplica cu multă succes la un plug de arșeu sistemul invențiunei sale deja brevetate din anii precedenți sub numirea „caru de tovaru“ și formulându-și în astă privință principiile sale în scris și aste principii, supunându-le cenzurii comisiei tehnice dela locurile competente, i s'a acordat din partea ambelor ministere brevetul recerutu.

Plugul de arșeu este adus în lucrare săpătoare cu forța a doi lucrători prin o mașină internă, der se pote aceta plug de arșeu constru și cu forța aburului său chiar cu a vitelor trăgătoare. Adăucimea săpării cât și grosimea glielor se pote regula după placu cu ajutorul unei chiei; capacitatea lucrătoare este cu multă mai avantajosă decă a plugurilor de ași cu 2—3 sau 4 fere, căci partea aplicării arșeurilor — după placu — se pote construi pentru mai puțin ori mai multe arșeie, devenind prin asta îngustă sau mai lată partea dricului cu arșeie, și așa și terenul său loculu de aratu va fi mai îngust sau mai lat după numărul arșeurilor. Apoi se pote

construi în mărime după totă trebuința, prin urmă se pote construi și pentru posesori mai mici de pământ, și astă jurtare este de un avantaj de mare valoare pentru plugarii de rëndu.

Nu sunt autorisat a face astă comunicare din ambițiunea respectivului inventatoru, ci vint a o face asta cuoscută ca pe o lucrare de mare interesu pentru agricultori puru numai din îndemnul adevărului, cu atata mai tare, căci fiindu aceta lucrare aprețiată de bărbății de specialitate, nu încapă nici o îndoială, că invențiunea din cestiune este de o mare însemnătate, și ar fi de dorit ca în scurtu timp să se pună în aplicare, ca așa și în practică să se potă vedea aplicabilitatea ei, la care casu ar fi un triumf pentru lumea agricolă.

Teodoru Câmpianu, preot.

Comerțiu și industriă.

După publicațiunile biuroului de statistică din Atena, comerțul generalu al Greciei în anul trecut a fost de 269.000.000 lei, din cari 144.700.000 la importatiuni și 124.300.000 la exportatiuni.

La importatiuni figurează în prima linie cerealele cu peste 50 milioane de franci. Aceta cifră s'a mărit în anii din urmă, de când Grecii au început să înlocuiască cultura grăului și a porumbului cu cultura stafidelor, a tutunului și a viței de vie, care sunt mai rentabile.

Primul loc în comerțul grecesc îl ocupă Englitera, apoi urmăz Rusia, Franța și Austro-Ungaria. Rusia îi trimete cereale și vite în valoare de 38 milioane. Decă decă România s'ar interesa mai de aproape de desfacerea cerealelor sale în Grecia, ar avă să concureze mai întâi cu imperiul moscovit. Pentru anul 1886 comerțul României cu Grecia a fost de 6.100.008 fr., din cari 3.400.000 fr. la importul României și 2.700.000 la exportu.

Comerțianții de vinuri din Petersburgu au adresat guvernului imperial o petițiune, prin care ceru să se ia măsuri eficace spre a se opri importarea crescendă din Germania a vinurilor prefăcute de șampania purtându etichete false franțuzești. Dintr'o cercetare făcută de curend rezultă, că Germania posedă acum mai mult de o sută fabrice de șampanie franțuzească, ce se exportă mai ales în Rusia. Comerțianții din Petersburgu ceru numai decă ca guvernul imperial să ordone a se aplica la granița rusescă, pe banderolele vamei, un timbru care să arate originea expedițiunei după foile de drum, ceea ce va aduce mari stănjiniți comertului falsificatorilor.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Berlinu, 6 Iunie. — Retragerea

ministrului Puttkammer se consideră ca în principiu hotărâtă. Biurul „Wolf“ anunță, că sgomotele despre o crisa a cabinetului nu sunt fundate.

Parisu. 6 Iunie. — Foile republicane constată unanim ne-succesulu lui Boulanger.

Petersburgu, 6 Iunie. — „Petersburgja Viedomosti“ vorbindu de faimele, cari voiescu să știe, că Austro-Ungaria se pregătesce a adresa Rusiei o întrebare din cauza înarmărilor rusesci, dice, că cel mai potrivit răspuns al Rusiei la un asemenea pasu va fi, ca să trimetă câteva corpuri de armată la granița Galitiei.

Situațiunea în genere este forțe serioasă, mai ales în urma bolii împăratului Germaniei, care îl împedecă de a-și realiza intențiunile pacifice.

Logodnă.

D-lu medicu din Blășiu, Dr. *Alexandru Popu*, s'a logodit cu d-ra *Camilla Nistoru*.

Felicitările nostre!

Cursulu pieței Brașov

din 6 Iunie st. n. 1888

Bancnote romănesci	Cump.	8.44	Vend.	8.46
Argintu romănescu	„	8.40	„	8.44
Napoleon-d'or	„	10.—	„	10.02
Lire turcesci	„	11.30	„	11.35
Imperial	„	10.30	„	10.35
Galbini	„	5.88	„	5.90
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusesci	„	107.—	„	108.—
Discountu	„	6 $\frac{1}{2}$ —8%	pe anu.	

Cursulu la bursa de Viena

din 5 Iunie st. n. 1888.

Renta de aur 4%	98.55
Renta de hartiă 5%	86.45
Imprumutul căilor ferate ungare	151.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	95.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	115.20
Bonuri rurale ungare	105.30
Bonuri cu clasa de sortare	104.80
Bonuri rurale Banatu-Timisu	104.75
Bonuri cu cl. de sortare	104.75
Bonuri rurale transilvane	104.30
Bonuri croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinu ungurescu	99.—
Imprumutul cu premiulu ungurescu	123.80
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.60
Renta de hartiă austriacă	79.20
Renta de argintu austriacă	80.55
Renta de aur austriacă	109.70
Losuri din 1860	136.75
Acțiunile băncii austro-ungare	865.—
Acțiunile băncii de creditu ungar.	234.75
Acțiunile băncii de creditu austr.	286.90
Galbeni împărătesci	5.94
Napoleon-d'or	10.01
Marci 100 imp. germane	61.92 $\frac{1}{2}$
Londra 10 Livres sterlinge	126.95

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria **I. Gross**, în librăria **Nicolae Ciurcu și Adolf Albrecht**.

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

de mare și de celu dintr'o parte ca și de celu din cealaltă parte. Cei de afară se dicea că sunt în focu și sta în locu din mijlocu, cuprinsu între cei patru din gaură. Ei nu stau în locu, ci umbla de colo până colo de se feriau de pilă, pentru-că cei din gaură mai întâiu trebuiau să plimbe pila pe rëndu dela unu la altu de numărău până la patru și ajungea pila er la celu de unde pornise; de aci în colo o plimbau cum le venia mai bine: ori o da la unu din cei de lângă el. ori o da la unu din colțu celălaltu; alte-ori numai se făcea că o dă de înșelau pe cei din focu. Și când le venia bine și cine scia să nimerescă mai bine, când ajungea pila la el, da cu ea în unu din cei din focu și decă nu-lu lovea atunci celu ce dase nu mai juca, așa era jocu; eră decă lovia pe care-va din focu, atunci toți cei din gaură o luau la fugă care încătrău, eră celu din focu, celu lovit, apuca pila și da după ei în care-i venia mai bine, și de putea nimeri pe cineva, celu nime-

ritu nu mai juca, că se dicea că e „tăiatu“, er de nu lovea pe nimeni, atunci nu mai jucau cu el, că se dicea că e „cădu“. Totu așa mergea jocu de se imputina de o parte ori de alta până nu mai rămânea nici unu, de se începea jocu din nou, și aceia, cari nu mai rămăsesse la nimeni, aceia erau în focu. Uneori cei din gaură îi țineau pe ceilalți în focu câte mai multe jocuri; alte ori dela jocu întâiu perdeau unu câte unu, ori că nu loviau când dau, ori că erau loviți când fugeau. Când în gaură mai rămăsesse numai doi atunci unu se aședa într'unu colțu și celălaltu în celălaltu colțu, de plimbau pila dela unu la altu; când în gaură nu mai rămânea de cât unu, atunci acela nu mai avea cu cine să plimbe pila și etă ce făcea: lua pila și începea să se plimbe el dela o gaură la alta și pe când fugea așa, salta mereu pila de cum o ținea în mână, și după ce fugea odată ori de mai multe ori dela unu locu la altu, când îi venia bine și-i prinsese pe cei

din focu aproape de el, da, și decă da fugia și celu lovit trebuia să ia pila și să arunce după el. Uneori unu singuru isbutia să taie pe toți și după ce-i taia pe toți jocu se începea din nou. Pentru cei din gaură era regula când vrea să lovescă cu pila pe cei din focu, că „nu se prindea“, „nu mergea“, decă nu da dela locu; totu așa și cu cei din focu când da cu pila în ceilalți, nu trebuia să alerge mult după ei, ci să dea de acolo de unde rădicase pila dela pământu, ori decă vrea, putea să vină până în focu, de căduse pila în altă parte.

Jocu în „găurele“ se juca totu de băeți. Se făcea în pământu atatea găurele una lângă alta și în linia dreptă, câți inși erau, și le făcea așa de mari ca să încapă pila în ele. Fite-și care își alegea câte una din ele de dicea: „asta e a mea“, și și-o ținea în minte; eră cei ce-și alesesela margine aveau să plimbe pila peste găurele încoce și în colo și ei da așa ca să se oprască într'una din ele. Atunci toți ceilalți fugea, afară de

acela, la care oprise pila; elu o lua întu și da să lovescă pe unu din ceilalți; celu lovit eră lovia pe altu și așa mai departe. Cine da și nu nimerea, trebuia să-și pună în gaură o petricică și atunci eră se plimba pila de se oprea eră la unu ori la altu și totu așa mai departe. Cine făcea atatea petricice până la câte se învoise, șese, opt ori mai multe, acela trebuia să stea la unu didu ori la unu stoboru (uluci) și fite-și care din ceilalți avea dreptu să dea în elu de trei ori cu pila. Unii îl nimereau, alții nu-lu nimereau, că se ferea și el, și după ce da toți de câte trei ori, se scotea petricicele din tote găurelele și jocu se începea din nou.

„De-a usele“ se juca mai alesu fetele, zăblăcuțe până la 14, 15 ani, și fete mari de pe la 15 ani în susu, și era mai totu așa ca și „de-a briciu“ numai că în locu de briciu era pilă.

(Va urma.)

Nr. 5539 ex 1888.

CONCURS.

La spitalul civilă din locu cu ineperea prevedută dela 1 Iulie a. c. cu dreptul de publicitate, sunt de a se ocupa pentru durata unui serviciu de probă de unu amătorice posturi:

Postul unui administrator înpreunată cu unu salariu anual de 600 fl., locuință în spitalul civilă și 20 metri cubici lemn de fag:

postul unui controlor cu unu salariu anual de 500 fl. și 150 fl. bani de locuință.

Competenții pentru unu din aceste posturi au să-și as-learnă la subscrișul magistrat. celu multu până în 15 Iunie a. c. 12 ore, înainte de prădă, petițiunile prevedute cu docu-mentele, că sunt exerciați în vorbire și în scrisu cele 3 limbi ale patriei, că sunt exerciați în specialitatea de comptabilitate și că sunt în stare a depune o cantime egală salariulu de unu anu.

Brașov. 1 Iunie 1888.

Magistratul orășenesc.

Nr. 2476 ex 1888.

Publicațiune

123-1

referitor la următoarele măsurări de dare:

În puterea §§. 16 și 18, al art. de lege 44 din 1883, se aduce la cunos- cință publică, cumcă conspectele măsurării dărei pro 1888, trimise de inchiță Inspector reg. de dare, și anume:

1). Conspectul repartiției dărei de pământ dela toți posesorii de pământ; 2). Conspectele de măsurare, conținând dărea după chiria de casă și dărea după classa de casă; 3). Conspectele măsurării dărei de agonisită de classa I, II, conținând dărea pentru serviciul supuș dărei, dărea pentru meseriași fără caldă, dărea dintr-un filor etc.; mai departe conspectele dărei posesorilor de casă și de pământ de a II classă; 4). Conspectele asupra dărei de agonisită de a III classă statorice, conform art. de lege 44 din 1883, §. 11, dinpreună cu aruncuță generală asupra dărei de veniu pe durata de 3 ani pentru industriași, meseriași, neguțetori etc. etc. 5). Conspectele măsurării dărei de agonisită de a IV classă, conținând funcționari cu unu salariu anual, sîn cu plata, sîn acei cari capetă o pensiuu sîn grațificatiune; mai departe: amplotiași și servitorii de stat, municipali, co- munal și privat etc. etc. 6). Conspectele măsurării aruncuți generală a dărei de veniu după dărea de casă și cea de pământ; 7). Conspectele de măsurare, conținând dărea după camerele dela capitale și dărea după rente: — se află la subscrișul oficialat în decursu de 8 zile, *adecă din: 9—16 Iunie a. c. înainte de prădă dela 8—12 ore și după prădă dela 3—5 ore*, spre examinare din partea fiecărui.

În contra dărei statorice în aceste conspecte de măsurare se pot aserme eventualele recurse adresate către inchiță comiteta administrativă, la sub- scrișul magistrat. și anume:

1). Recursele din partea aceloră supuși dărei, cari în decursul anulu trecut au fost supuși unuia din speciile amintite de dare, — au ca să se aserme în decursu de 15 zile *l. c. până inclusive 21 Iunie*. 2). Recursele din partea aceloră, cari pentru prima oară se supună în anulă acesta unuia din speciile amintite de dare, — au ca să se aserme în decursu de 15 zile, *incopind cu ziua înducerii dărei loră în libelul pentru solvirea dărei*. Recursele aserme după termenele amintite se respingă ca recourse întâr- diată aserme.

Spre scopul prescrierii dărei se provocă tote partidele supuse dărei, ca fără întârziere să se prezenteze la subscrișul oficialat cu libelele pentru solvirea dărei. Brașov, 2 Iunie 1888. **Oficiul orașenesc de dare.**

Se deschide abonamentu pre anulă 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerī câte de 2—3 cōle cu ilustrațiunī frumōse; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatralei ș. a. — mai departe tracteză cestiuu literare și sciētificē cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romānilorū de pretutindena, precum și a celorlalte poporațiunī din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū indiviđilorū din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă orī marce postalī.

PREOTULU ROMĀNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ cōle; și publică portretele și biografiile arhieriorū și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiunī, — mai departe articlii din sfera tuturorū sciēțelorū teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, serbători și diverse ocașiuu, mai alesū funebrali, — apoi studii pedagogice-didactice și sciētificē-literari; și în urmă totū soiulū de amēnunte și sciri cu preferința celorl din sfera bisericescā, scolaricā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă orī marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patrulea esemplarū.**Numeri de probă se trimitū gratisū orī-cui cere.****A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.**

Totu de aci se mai potū procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discusiunī filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulū 30 cr.

Renascerea limbei romānescē în vorbire și scriere invederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Cuvēntări bisericescē la tote sērbătorile de peste anū, de I. Papiu. Unū volumū de preste 26 cōle. Acest opū de cuvēntări bisericescē întrece tote opurile de acestū soiū aparute până acum — avēndū și o notiță istoricā la fiă-care sērbătore, care arată timpulū introducerei, fazele prin cari a trecutū și modul cum s'a stabilitū respectiva sērbătore. Prețulū e 2 fl.

Barhu cobzariulū. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Idealulū perdutū. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Fântāna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codreanū craiulū codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Elū trebe sē se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulū 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istoricā națională. Prețulū 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē. Prețulū 10 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinū Morariu. Prețulū 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Petulantulū. Comediă în 5 acte, după Augustū Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Șulufu. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Prețulū 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr. la 60 cr.

Trandafirū și vioarele, poesii populare, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosă seu Cloșca cu puii ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Biblioteca Sătenului Romānū. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materii foarte interesante și amuzante. Prețulū la tote patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețulū 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulū 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru învățământul intuitivū în folosul elevilor normalī (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literatură noastră pedagogicā abia aflămū vre-unū opū, întocmitū după lipsele școlilorū nōstre în mēsură în care este acesta, pentru aceea ilū și recomandāmū mai alesū directorilorū și învățătorilorū ca celorū în prima liniă interesatī.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15.

Manualū de Gramatica limbei romāne pentru școlele poporak în trei cursuri de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năsăudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publică cu rescriptulū de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulū 30.

Gramatica limbei romāne lucrată pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unū volumū de peste 30 cōle. Prețulū 2 fl.

Manualū de stilistică de Ioanū F. Negruțu, profesorū. Opū aprobatū și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulū de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practicā foarte bogată a acestui op — cuprindēndū compositiunī de totū soiulū de acte obveniente în referințele vieței socialī — se pōte întrebuița

cu multū folosū de către preoți, învățători și alți cărturari romāni. Prețulū 1 fl. 10 cr.

Nu mē uita. Colectiune de vierșuri funebrali, urnate de iertăciunī, epitafiă ș. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scola poporală pentru învățători și preparandi. Bros. I. scrisă de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarulū sufletului. Carte bogată de rugăciunī și cântări bisericescē foarte frumōșū ilustrată. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pânză 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legatură de luxū 1.50—2.50

Miculū mărgăritarū sufletescū. Cărticică de rugăciunī și cântări bisericescē — frumōșū ilustrată, pentru pruncii scolarī de ambe secsele. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciunī și cântări pentru pruncii scolarī de ambe secsele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50—3 flor.; 100—5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāscetorei de D-đeu urmatū de mai multe rugăciunī frumōse. Cu icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū speditū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolă D. N. Isusū Christosū. Prețulū unui esemplarū legatū și speditū franco e 15 cr.